

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดเทศบาล เขตการศึกษา 7 ในครั้งนี้มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดเทศบาล เขตการศึกษา 7
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดเทศบาล เขตการศึกษา 7 จำแนกตามวุฒิการศึกษา
3. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดเทศบาล เขตการศึกษา 7 จำแนกตามอาชีพ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเรื่องบทบาทการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา
ในการจัดการศึกษา โรงเรียนสังกัดเทศบาล เขตการศึกษา 7 รายละเอียดมีขั้นตอนดำเนินการ
วิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน
สังกัดเทศบาล เขตการศึกษา 7 จำนวน 870 คน จาก 58 โรงเรียน 16 เทศบาล
กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนสังกัดเทศบาล
เขตการศึกษา 7 จำนวน 270 คน จาก 18 โรงเรียน 5 เทศบาล ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่ง
ชั้น (Stratified Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามบทบาทการมีส่วนร่วมของชุมชนใน
การจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาล เขตการศึกษา 7 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม
แบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงและที่คาดหวังในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 45 ข้อ ผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้านความตรงเชิงเนื้อหาและความเป็นปรนัยของข้อคำถามโดยอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Congruence) ตั้งแต่ 0.8 เป็นต้นไป และ นำไปทดลองใช้กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำนวน 2 โรงเรียน รวม 30 คน เพื่อหาความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ตามวิธีการของ ครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเที่ยง เท่ากับ .9779

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาล ในเขตการศึกษา 7 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนในสังกัด
2. ผู้วิจัยนัดหมายล่วงหน้าเกี่ยวกับวัน เวลาที่จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ผู้วิจัย เดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลและเก็บแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเองในวันเดียวกัน โดยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 2 สัปดาห์ ระหว่างวันที่ 1 - 15 มิถุนายน 2547
4. ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน พบว่า ได้แบบสอบถามกลับคืน จำนวน 270 ฉบับ คิดเป็น 100 % มีความสมบูรณ์พร้อมที่จะนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. แบบสอบถามสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์โดยนำเสนอข้อมูลในรูปของตารางแจกแจงความถี่ และร้อยละ (Percentage)
2. แบบสอบถามแบบ Rating Scale ผู้วิจัยนำมาลงรหัสข้อมูล โดยกำหนดให้มากที่สุดเท่ากับ 5 คะแนน มากเท่ากับ 4 คะแนน ปานกลางเท่ากับ 3 คะแนนน้อยเท่ากับ 2 คะแนน น้อยที่สุด เท่ากับ 1 คะแนน

และคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของข้อคำถามในภาพรวมและรายข้อ แล้วจึงนำมาเทียบกับเกณฑ์เพื่อแปลความหมาย

3. เปรียบเทียบบทบาทการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษา โรงเรียนสังกัดเทศบาล เขตการศึกษา 7 พิษณุคามวุฒิมหาวิทยาลัย โดยใช้การทดสอบทีแบบอิสระ (Independent Samples t - test) และจำแนกตามอาชีพ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one - Way ANOVA) และทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe's Method) โดยกำหนดระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยได้ข้อสรุปดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดเทศบาล เขตการศึกษา 7 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระดับปานกลางทั้งในภาพรวม ในรายด้านทุกด้าน และรายข้อทุกข้อ ยกเว้นในด้านกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดเทศบาล เขตการศึกษา 7 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในประเด็นเกี่ยวกับการศึกษาข้อมูล เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของชุมชน/ท้องถิ่นที่ตั้งของสถานศึกษาในระดับมาก

2. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีวุฒิมหาวิทยาลัยระดับปริญญาตรีขึ้นไปมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาแตกต่างจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีวุฒิมหาวิทยาลัยระดับต่ำกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในภาพรวมและในด้านการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา ด้านการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาด้านการให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพและได้มาตรฐาน ด้านการเสนอแนะทางและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาคารของชุมชนและมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น และด้านการปฏิบัติการอื่น ๆ ความที่ได้รับความหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษานั้น ส่วนด้านอื่น ๆ ที่เหลือไม่มีความแตกต่างกัน

3. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอาชีพรับราชการมีส่วนร่วมมากกว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีอาชีพเกษตรกรหรือรับจ้างและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

3.1 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ในด้านการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอาชีพรับราชการมีส่วนร่วมมากกว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอาชีพเกษตรกรหรือรับจ้าง และอาชีพค้าขายหรือประกอบธุรกิจส่วนตัว

3.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ในด้านการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอาชีพรับราชการมีส่วนร่วมมากกว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอาชีพเกษตรกรหรือรับจ้าง

3.3 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ในด้านการให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอาชีพรับราชการมีส่วนร่วมมากกว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอาชีพเกษตรกรหรือรับจ้าง และอาชีพค้าขายหรือประกอบธุรกิจส่วนตัว

3.4 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ในด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชนและมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอาชีพรับราชการมีส่วนร่วมมากกว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอาชีพเกษตรกรหรือรับจ้าง

อภิปรายผลการวิจัย

จากข้อค้นพบของการวิจัยในครั้งนี้ สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดเทศบาล เขตการศึกษา 7 มีความคิดเห็นว่าตนมีบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับปานกลางทั้งภาพรวม และรายด้านทุกด้าน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อนันต์ หวะสุวรรณ (2545 : บทคัดย่อ) อภิสิทธิ์ กริทธิพันธ์ (2545 : บทคัดย่อ) สุทัศน์ วัฒนสุทธิ (2544 : บทคัดย่อ) เมตต์ เมตต์การุณจิต (2541 : บทคัดย่อ) และโอมฉาย พรหมปัญญา (2540 : บทคัดย่อ) โดยพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ที่ตนต้องรับผิดชอบจากระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543 ข้อ 13 ซึ่งประกาศใช้พร้อมกันในโรงเรียนทุกสังกัด

ดังนั้น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจึงมีความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนใกล้เคียงและอยู่ในระดับปานกลาง อย่างไรก็ตาม อาจมีบทบาทหน้าที่บางประการที่คณะกรรมการสถานศึกษามีโอกาสมีส่วนร่วมมากขึ้น เช่น บทบาทเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา ทั้งนี้เพราะการระเบียบการปฏิบัติเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาสถานศึกษา จะต้องได้รับการเห็นชอบโดยคณะกรรมการสถานศึกษาโดยตรง โรงเรียนจึงจะสามารถนำแผนพัฒนาดังกล่าวมาใช้ได้ หากนโยบายหรือแผนพัฒนาของโรงเรียนใดที่ไม่ตรงกับความต้องการของชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาก็จะไม่อนุมัติหรือเห็นชอบด้วย โรงเรียนจะต้องดำเนินการกำหนดนโยบาย และแผนพัฒนาของโรงเรียนร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาอย่างจริงจัง จึงจะสามารถทำให้นโยบายและแผนพัฒนาของโรงเรียนได้รับการเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่พิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดเทศบาลเขตการศึกษา 7 มีความคิดเห็นว่าตนมีบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในด้านการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา ในประเด็นเกี่ยวกับการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของชุมชน/ท้องถิ่นที่ตั้งของสถานศึกษาในระดับมาก

2. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปมีบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแตกต่างจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีวุฒิการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในภาพรวมและด้านการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา ด้านการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ด้านการให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน ด้านการเสนอแนวทางและมีส่วนร่วมใน

การบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน และมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น และด้านการปฏิบัติการอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษานั้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีการศึกษาสูงกว่ามีความเข้าใจบทบาทหน้าที่ในระบบของโรงเรียน กล่าวแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะศึกษาว่า คณะกรรมการที่มีการศึกษาค่ำกว่าปริญญาตรี ทั้งนี้ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยที่ดำเนินการมาก่อนของอนันต์ หวะสุวรรณ (2545 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ในกระบวนการวางแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน ประถมศึกษาจำแนกตามประเภทของกรรมการ พบว่า กรรมการกลุ่มผู้แทนผู้ปกครอง และผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนองค์กรชุมชนและผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความคิดเห็นแตกต่างจากกลุ่มผู้แทนครู และผู้บริหารสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเมื่อนำข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทางการศึกษาของบุคคลกลุ่มต่าง ๆ มาพิจารณา พบว่า กรรมการกลุ่มผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาในระดับประถมศึกษา ในขณะที่กลุ่มผู้แทนครู ผู้บริหารสถานศึกษามีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ตัวแปร ที่แท้จริงที่ทำให้เกิดความแตกต่างในการมีส่วนร่วมก็คือ ระดับการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา นอกจากนั้นผลการวิจัยยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของอภิสิทธิ์ กิริทธิพย์ (2545 : บทคัดย่อ) ที่ทำการเปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร ซึ่งมีผลการวิจัยในทำนองเดียวกัน

3. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอาชีพแตกต่างกันมีบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีอาชีพรับราชการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากกว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอาชีพเกษตรกรหรือรับจ้าง ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียน กลุ่มที่มีส่วนร่วมน้อยคืออาชีพเกษตรกรหรือรับจ้าง ถูกผลกระทบทางเศรษฐกิจใช้เวลาที่มียู่ประกอบอาชีพ จึงไม่ให้ความสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่ และเชื่อว่าไม่มีความสามารถที่จะเข้ามามีบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนตามรูปแบบ ของการปฏิรูปการศึกษาสอดคล้องกับผลการวิจัยของวราภรณ์ วงศ์ใหญ่ (2540 : 59) ซึ่งทำการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก พบว่า สภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนในโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จแตกต่างกันในมิติด้านการได้มาซึ่งคณะกรรมการศึกษา โดยเฉพาะในประเด็นเกี่ยวกับอาชีพของกรรมการ โดยกรรมการที่ประกอบอาชีพเกษตรกรจะมีเวลาใน

การมีส่วนร่วมน้อยกว่าอาชีพอื่น ๆ เพราะต้องใช้เวลาในการประกอบอาชีพตลอดทั้งปี จึงทำให้ไม่เข้าใจบทบาทของคนและไม่มีความรู้เรื่องปัญหาและนโยบายทางการศึกษาใหม่ ๆ เป็นต้น นอกจากนี้ ผลการวิจัยในครั้งนี่ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อภิสิทธิ์ กริทธิพิศ (2545 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า คณะและผู้บริหารโรงเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนชุมชน มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนที่แตกต่างกัน โดยครูและผู้บริหารโรงเรียนมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนมากกว่าคณะกรรมการจากกลุ่มอื่นๆ ซึ่งก็เป็นไปตามปกติเพราะครูและผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ที่ทำงานอยู่ในโรงเรียนตลอดเวลา จึงย่อมมีบทบาทในการบริหารจัดการกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียนมากกว่า ในขณะที่ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนชุมชนจะมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมในบางโอกาสเท่านั้น จึงย่อมมีบทบาทในการมีส่วนร่วมน้อยกว่านั่นเอง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ควรจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจบทบาทหน้าที่การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนสังกัดเทศบาลเขตการศึกษา 7 ทุกกลุ่ม โดยอาจการจัดอบรมสัมมนา ทัศนศึกษา ดูงาน อย่างต่อเนื่องและทั่วถึง เพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตระหนักถึงความสำคัญบทบาทการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และวางแผนในการจัดการศึกษา

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน บุคลากรในหน่วยงาน ที่มีหน้าที่โดยตรงในการจัดการศึกษา ควรได้รับการพัฒนาศักยภาพให้มีความรู้ในการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ การกำกับดูแล การนิเทศ การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนอย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ

1.3 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ควรนำผลวิจัยครั้งนี้ไปพัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีทักษะและเจตคติใหม่ๆ อันจะส่งผลไปถึงการพัฒนาสังคมและประเทศให้สามารถพัฒนาไปได้โดยที่ชุมชนมีบทบาทสำคัญที่เข้ามามีส่วนร่วม

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วม ของคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อจะได้ทราบถึงปัจจัยที่เกื้อหนุนให้เกิดการมีส่วนร่วมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งจะช่วยให้โรงเรียนได้มีการวางแผนกลยุทธ์ที่เหมาะสมในการโน้มน้าว ชักชวนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างเต็มศักยภาพ

2.2 ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพที่เกี่ยวกับบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยการเก็บข้อมูลในเชิงลึก การสังเกต การสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งจะช่วยให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลเพิ่มเติมและช่วยให้การทำวิจัยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น